

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 8.6.2006
KOM(2006) 276 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD

Det europæiske teknologiske institut: nogle skridt nærmere oprettelsen

Resumé

Som reaktion på den første meddelelse om det europæiske teknologiske institut (ETI), som blev vedtaget den 22. februar 2006, anerkendte Det Europæiske Råd på sit møde i marts 2006, at det europæiske teknologiske institut vil blive et betydningsfuldt skridt i retning af at skabe den sammenhæng mellem videregående uddannelse, forskning og innovation, som mangler på nuværende tidspunkt, og Kommissionen blev anmodet om at forelægge et forslag om yderligere tiltag senest medio juni 2006.

Efter Det Europæiske Råds møde har Kommissionen overvejet konceptet yderligere på baggrund af omfattende høringer af medlemsstaterne og de berørte parter i Europa. I forbindelse med høringsprocessen pegede forskellige berørte parter på risikoen for at sammenblende navnet på det fremtidige institut med navnene på eksisterende organisationer og behovet for tydeligt at fremhæve instituttets innovative karakter. Kommissionen har indtil videre bevaret ETI som navn, men vil vende tilbage til dette i sit endelige forslag. Ydermere er der efterhånden blevet opnået enighed om Kommissionens baggrundsanalyse af mangler og behov samt behovet for en samordnet indsats for at styrke Europas evne til at udnytte de tre elementer, som vidensamfundet skal bygge på (uddannelse, forskning og innovation), og til at forbedre sin konkurrenceevne. ETI bør ses som en del af en integreret strategi, hvor der fokuseres på uddannelse, forskning og innovation for at nå Lissabon-målene. I den sammenhæng bør ETI ikke blot være en ny aktør inden for uddannelse, forskning og innovation, men en referencemodel, som på europæisk plan konkretiserer de tre elementer, som vidensamfundet skal bygge på.

I forbindelse med høringen blev der fokuseret på en række specifikke emner, som behandles i denne meddelelse. Emnerne vedrører ETI's struktur og drift, bestyrelsens sammensætning og rolle, vidensamfundenes arbejde, ETI's personales status og forhold til hjeminstitutionerne, incitamenter for partnerne til at deltage i ETI, erhvervslivets rolle, ETI's muligheder for at udstede eksamensbeviser og ETI's rolle i forbindelse med nuværende og fremtidige EU-initiativer.

I denne meddelelse gives der ingen endegyldige løsninger. Den indeholder yderligere oplysninger om forskellige aspekter af forslaget, og hvor det er relevant, findes der forslag til behandling af disse. Ved således at afklare de punkter, som kan afklares på nuværende tidspunkt, og samtidigt pege på de punkter, hvor tilgangen endnu ikke kan fastlægges, har denne meddelelse til formål at være til støtte for en mere målrettet høring af medlemsstaterne og de berørte parter i de kommende måneder. Kommissionen har påbegyndt en fuldstændig konsekvensanalyse, som vil blive færdiggjort til efteråret.

Som en europæisk organisation, der er i stand til at fremme ekspertise, at tiltrække talenter fra hele verden og at give studerende, forskere og innovationsledere et europæisk arbejdsmiljø, vil ETI være et europæisk symbol på den fornyede indsats for at skabe et konkurrencedygtigt videnbaseret samfund.

1. Indledning

Kommissionen gjorde for første gang opmærksom på behovet for at skabe et europæisk teknologisk institut i sin forårsrapport fra 2005¹. Det Europæiske Råd noterede sig dette, og Kommissionen iværksatte en overvejsels- og høringsproces, som mandede ud i, at den forelagde sin første meddelelse om det europæiske teknologiske institut (ETI)² den 22. februar 2006.

Af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i marts 2006 fremgår det, at:

Det Europæiske Råd noterer sig betydningen af Kommissionens meddelelse om det **europæiske teknologiske institut** og vil foretage yderligere undersøgelser af forslagene for under inddragelse af andre aktioner at undersøge mulighederne for at forbedre netværk og synergieffekter mellem fremragende forsknings- og innovationsmiljøer i Europa. Det Europæiske Råd anerkender, at et europæisk teknologisk institut, som er baseret på fremragende netværk, der er åbne for alle medlemsstaterne, vil være et betydningsfuldt skridt i retning af at skabe den sammenhæng mellem videregående uddannelse, forskning og innovation, som mangler på nuværende tidspunkt. Institutet skal suppleres med andre aktioner, der forbedrer netværk og synergieffekter mellem fremragende forsknings- og innovationsmiljøer i Europa. Det Europæiske Forskningsråd bør i den forbindelse spille en fremtrædende rolle. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til at forelægge et forslag om yderligere tiltag senest medio juni 2006³.

Efter Det Europæiske Råds møde har Kommissionen overvejet konceptet yderligere, herunder navnlig de spørgsmål, som blev rejst af medlemsstaterne og de berørte parter. Den har gennemført en række høringsmøder⁴ for at give alle parterne mulighed for at drøfte forslaget og baggrunden herfor og for at modtage feedback fra den. Kommissionens formand, José Manuel Barroso, mødtes med en delegation⁵ fra det videnskabelige råd under Det Europæiske Forskningsråd, som også forelagde et holdningspapir.

I løbet af høringsprocessen er der blevet opnået generel enighed om Kommissionens baggrundsanalyse af mangler og behov samt behovet for en samordnet indsats for at styrke Europas evne til at udnytte de tre elementer, som vidensamfundet skal bygge på (uddannelse, forskning og innovation), og til at forbedre sin konkurrenceevne. Forskellige berørte parter pegede på risikoen for at sammenblende navnet på det fremtidige institut med navnene på eksisterende organisationer og behovet for tydeligt at fremhæve instituttets innovative karakter. Kommissionen vil overveje dette og tage stilling til det i sit endelige forslag.

ETI bør ses som en del af en integreret strategi, hvor der fokuseres på uddannelse, forskning og innovation for at nå Lissabon-målene. Under støttemekanismer som f.eks. det 7.

---

¹ "Vækst og beskæftigelse: en fælles opgave. Et nyt afsæt for Lissabon-strategien", KOM(2005) 24, afsnit 3.3.2.

² "Indførelse af det nye partnerskab for vækst og beskæftigelse - Et nyt flagskib på vidensområdet : Det Europæiske Teknologiske Institut", KOM(2006) 77.

³ Formandskabets konklusioner, afsnit 25.

⁴ To høringsmøder med medlemsstaternes repræsentanter henholdsvis den 24. april og den 17. maj 2006. To høringsmøder med ca. 40 europæiske foreninger og organisationer, der repræsenterer forskellige berørte parter (universiteter, studerende, forskere, erhvervslivet og regionerne), henholdsvis den 25. april og den 18. maj.

⁵ Den 3. maj 2006.

rammeprogram for forskning og rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation vil der blive givet **støtte til forskning og innovation på allerhøjeste niveau**. Inden for rammerne af EU's regionalpolitik gives der en betydelig støtte til at øge forsknings-, uddannelses- og innovationskapaciteten i hele EU, og der vil blive fokuseret endnu mere på dette område i næste programmeringsperiode (2007-2013). Kommissionen har vedtaget en meddelelse, hvori den opfordrer til modernisering af universiteterne og den universitetsbaserede forskning⁶, med en række forslag til **behandling af problemerne vedrørende styring og støtte samt fragmentering af den videregående uddannelse**. Ydermere understreges det i meddelelsen om fremme af iværksættertankegangen gennem uddannelse og læring⁷, at det er af afgørende betydning at **kombinere iværksættertankegang og iværksætterkompetence med ekspertise inden for tekniske studier**, hvis de studerende og forskerne skal have bedre muligheder for at kommercialisere deres nye opdagelser. Disse initiativer bidrager til at sætte forslaget om ETI ind i den rette sammenhæng. ETI bør ikke blot blive en ny aktør inden for uddannelse, forskning og innovation, men en referencemodel, som på europæisk plan konkretiserer de tre elementer, som vidensamfundet skal bygge på.

Høringen satte fokus på en række specifikke emner. Den første gruppe af emner vedrører den foreslåede struktur for ETI: bestyrelsens sammensætning og rolle, vidensamfundenes arbejde, ETI's personales status og forhold til hjeminstitutionerne, incitamenter for partnerne til at deltage i ETI, erhvervslivets rolle osv. Den anden gruppe emner vedrører i højere grad oprettelsen af ETI inden for de nuværende EU-rammer, instituttets retsgrundlag og status, dets muligheder for at udstede eksamensbeviser, dets finansieringskilder og dets rolle i forbindelse med nuværende og fremtidige EU-initiativer.

Det er af afgørende betydning at behandle disse vigtige emner nu for at bane vejen for yderligere arbejde vedrørende udformning og oprettelse af ETI. Det bør oprettes på grundlag af et forslag til en retsakt, som forelægges af Kommissionen inden udgangen af 2006. Kommissionen vil derfor fortsætte høringsprocessen i den mellemliggende periode.

Nærværende meddelelse udgør reaktionen på de spørgsmål, der blev rejst i forbindelse med høringsprocessen. Den indeholder yderligere oplysninger om forskellige aspekter af forslaget, og hvor det er relevant, findes der forslag til behandling af disse. Ved at afklare de punkter, som kan afklares på nuværende tidspunkt, og samtidigt pege på de punkter, hvor tilgangen endnu ikke kan fastlægges, har denne meddelelse til formål at være til støtte for **en mere målrettet høring af medlemsstaterne og de berørte parter i de kommende måneder** med henblik på at skabe klarhed over ideen med og baggrunden for ETI. I denne meddelelse gives der ingen endegyldige løsninger. Et af de centrale elementer i forslaget er sikring af, at ETI bliver en selvstyrende institution, som får frihed til at fastlægge sin arbejdsform inden for rammerne af sin brede målsætning om at være en drivkraft for uddannelse, forskning og innovation. Det retlige instrument, der skal ligge til grund for oprettelsen af instituttet, bør fastlægge de brede rammer for de målsætninger og bestemmelser, der skal gælde, når ETI's bestyrelse træffer beslutninger om organisation og drift af instituttet.

---

⁶ "Virkeliggørelse af universiteternes moderniseringsdagsorden for uddannelse, forskning og innovation", KOM(2006) 208.

⁷ "Gennemførelse af Fællesskabets Lissabon-program: Fremme af iværksættertankegangen gennem uddannelse og læring", KOM(2006) 33.

2. Struktur og ledelse

ETI skal være en institution, som udpeger strategiske udfordringer af potentiel økonomisk interesse inden for tværfaglige områder og udpeger og støtter vidensamfund, som skal tage udfordringerne op. Vidensamfundene er integrerede partnerskaber, som består af hold med deltagere fra universiteter, forskningsorganisationer og erhvervslivet, som skal arbejde med forskning, uddannelse og innovation inden for disse områder med henblik på at opfylde de mål, som ETI fastsætter.

Instituttets centrale kerne, der er planlagt som en fleksibel, effektiv og operationel enhed, bør have status som juridisk person. Det bør have en bestyrelse og et begrænset antal ansatte, som udfører støttefunktioner. Opgaverne – dvs. forskningen, innovationen og undervisningen af postgraduate-studerende – skal udføres af vidensamfundene. Et vidensamfund vil således blive meget mere end et netværk: et vidensamfund vil blive et integreret partnerskab, som har påtaget sig at nå en række strategiske mål, der er blevet fastlagt af ETI's bestyrelse.

ETI vil derfor være et selvstyrende organ med en innovativ strukturel og operationel model og en stærk europæisk identitet. Det skal være en aktør. Dvs. det skal være aktivt inden for uddannelse, forskning og innovation ved hjælp af menneskelige og fysiske ressourcer, der hovedsageligt stilles til rådighed af partnerorganisationerne. Ressourcerne bør stilles til rådighed inden for rammerne af vidensamfundene og under bestyrelsens strategiske ledelse. I de følgende afsnit findes der forslag til, hvordan vidensamfundene og styrelsesorganet kan oprettes.

2.1. Vidensamfundene

Vidensamfundene udgør ETI's operationelle kraftcenter. De planlægges som partnerskaber bestående af fremragende grupper og afdelinger fra universiteter, erhvervslivet og forskningssektoren, som skal have en dagsorden for uddannelse, forskning og innovation med en mellemlang til lang tidshorizont (10-15 år) inden for et bredt, strategisk tværfagligt område. De skal have den kritiske masse, som er nødvendig for, at de kan få betydning på verdensplan og samle den fragmenterede ekspertise, der findes i Europa. Som beskrevet i meddelelsen af 22. februar 2006 skal de første vidensamfund være etableret senest i 2009.

Vidensamfundene bør udvælges på grundlag af en proces, som er både top-down og bottom-up. Den bør være bottom-up i den forstand, at grupper og afdelinger fra den akademiske verden, forskningssektoren og erhvervslivet samles på eget initiativ og eventuelt opretter partnerskaber inden for udvalgte områder. Bestyrelsen skal fastsætte udvælgelseskriterierne, som skal omfatte elementer som f.eks.: En førsteklases dagsorden for forskning, uddannelse og innovation inden for det udvalgte område, en kombination af fysiske og menneskelige ressourcer, mekanismer, der sikrer, at uddannelseselementet er af høj kvalitet, samt tydelige fordele for de deltagende regioner og forretningspartnere (navnlig SMV'er), herunder vidensoverførsel til markedet.

Processen bør også være top-down i den forstand, at bestyrelsen skal fastlægge de strategiske tværfaglige aktivitetsområder, inden for hvilke vidensamfundene skal oprettes. Disse områder bør **repræsentere centrale teknologiske udfordringer på lang sigt**, hvor der er mulighed for at skabe innovative løsninger og kommercielle fordele med stor betydning for Europas konkurrenceevne. Der bør være tale om områder, som er relevante for erhvervslivet, og en

dagsorden for grundforskning og anvendt forskning, der kan bruges i senere stadier, navnlig inden for nye områder, der nødvendiggør en tværfaglig tilgang⁸.

Bestyrelsen bør også fastsætte kriterierne og procedurerne for udvælgelse og tilrettelægge udvælgelsen som en konkurrenceproces. Det retlige instrument kan eventuelt omfatte en vejledning vedrørende de specifikke kriterier for udvælgelse af vidensamfundene. Der kunne f.eks. være tale om krav om sammenhæng med ETI's overordnede målsætninger og strategi, dokumentation for den ekspertise (eller potentiale for ekspertise), som forslaget indebærer, samt bestemmelser om den forventede kvalitet og effektivitet i forbindelse med forslaget.

Efter udvælgelsen skal hvert enkelt vidensamfund fastsætte sin egen operationelle struktur inden for de overordnede rammer, der er fastsat af bestyrelsen. Omfanget af vidensamfundenes selvstændighed og ansvar bør fastlægges af bestyrelsen, men de bør dog have en betydelig grad af selvstændighed og den størst mulige fleksibilitet i deres interne organisation og forvaltningen af deres økonomiske, menneskelige og fysiske ressourcer. Deres målsætninger på kort og mellemlang sigt skal fastsættes inden for et sæt overordnede rammer, der fastsættes af bestyrelsen, således at ETI som organisation internt bliver præget af konsekvens i et passende omfang.

Det er hensigten, at **innovation** frem for den traditionelle teknologioverførsel i slutfasen **skal være omdrejningspunktet for arbejdet vedrørende de tre elementer, som vidensamfundet skal bygge på**. For at opnå dette bør erhvervsekspertise integreres i alle aspekter af forskningen og uddannelsen. Erhvervslivet kan bidrage direkte til forskning og uddannelse med fremragende forskere og ledelsesmetoder. Forskellige undervisningsprogrammer kunne omfatte moduler vedrørende forvaltning inden for innovation og kurser i iværksætterkultur. Dette ville give kandidater og forskere bedre muligheder for at tilegne sig **en iværksættertankegang og de kvalifikationer, som er nødvendige for vidensoverførsel og etableringsaktiviteter**, således at de kan udnytte deres forsknings innovationspotentiale fuldt ud. Ydermere kan virksomhederne også bidrage til undervisningen og tilbyde praktikophold.

2.2. Bestyrelsen

ETI bør ledes af en bestyrelse med organisationens egen administration som støttestruktur, hvis størrelse er begrænset til det absolut nødvendige (f.eks. et sekretariat, en juridisk og økonomisk tjeneste osv.). Bestyrelsen bør fastlægge ETI's overordnede politik og strategiske dagsorden, idet den fastlægger de vigtigste tematiske områder, der skal arbejdes inden for, og udvælger, opretter, overvåger og evaluerer vidensamfundene. Den skal fastsætte de overordnede regler for ETI og sikre koordination mellem forskellige vidensamfund. Den bør træffe beslutning om ETI's overordnede budget og fordele det blandt vidensamfundene på grundlag af den udvikling, der konstateres i forbindelse med overvågningen og evalueringen.

Bestyrelsens sammensætning skal sikre:

- ekspertise og uafhængighed for ETI

---

⁸ F.eks. inden for nanoteknologi eller miljøvenlig energi.

- ansvarlighed over for finansieringskilderne og samfundet som helhed
- relevant videnskabelig og forretningsmæssig ledelseskompetence
- passende mekanismer for dialog med og feedback fra de forskellige berørte parter.

Bestyrelsens størrelse bør være begrænset, og sammensætningen bør sikre en ligelig fordeling af medlemmer med erfaring fra henholdsvis den videnskabelige sektor og erhvervslivet. Medlemmerne skal udpeges personligt uden nogen form for repræsentativ funktion. Bestyrelsen skal kunne få bistand fra eksterne rådgivende udvalg i forbindelse med beslutningsprocessen.

Det vil også være væsentligt, at bestyrelsen har en struktureret dialog med partnerorganisationerne i vidensamfundene; disse har stor andel i instituttet, og skal have sikkerhed for, at de bliver hørt, når der træffes større beslutninger af strategisk betydning.

Processen for udvælgelse af medlemmer til bestyrelsen bør være gennemsigtig og udelukkende være baseret på kriterier vedrørende ekspertise inden for videnskab og innovation. Proceduren for udpegning af medlemmer af det videnskabelige råd under Det Europæiske Forskningsråd (dvs. et udpegningsudvalg med en formand, som nyder almen anerkendelse) kunne være en relevant model.

3. Aftaler vedrørende personale mellem ETI og vidensamfundene

Menneskelige ressourcer udgør en af de største udfordringer for ETI. Instituttet skal kunne tiltrække de bedste til vidensamfundene og placere dem i effektive grupper, hvis det skal kunne opfylde målsætningen om ekspertise.

I sin meddelelse fra februar foreslog Kommissionen, at de personer, som arbejder i vidensamfundene – forskere, undervisere og ansatte, der beskæftiger sig med innovation eller teknologioverførsel – skulle udlånes til og ansættes af ETI. Dette har givet anledning til bekymring for, at ETI kan komme til at øge fragmenteringen af den videregående uddannelse i Europa og endog kapre eksperter fra deres nuværende arbejdspladser. Dette bør ikke forekomme, og der er således behov for præcisering.

I praksis anvender universiteter og videnskabelige organisationer (og også virksomheder) en række forskellige metoder til at holde på og belønne deres ansatte. Disse metoder bør også være til rådighed for ETI inden for et sæt passende rammer. De går fra direkte ansættelse over udstationering (en ordning af mellemlang varighed, hvor den pågældende person arbejder i en anden institution i en given periode, og hvor ordningen omfatter forskellige bestemmelser om ansættelsesforhold og ret til at vende tilbage til hjeminstitutionen) til løse tilknytninger, f.eks. til to institutioner (hvor den pågældende forbliver ansat i hjeminstitutionen, men teknisk set også er tilknyttet en anden institution) eller midlertidige stillinger (f.eks. under sabbatperioder). Kommissionen foreslår, at **alle disse muligheder skal være til rådighed for ETI og vidensamfundene**. I udvælgelsesfasen vil det dog være vigtigt at sikre, at det personale, der arbejder i vidensamfundene, er tilstrækkeligt loyalt over for ETI selv samt instituttets identitet og succes på lang sigt, og det er vigtigt, at der findes et sæt fælles ansættelsesrammer (der dækker spørgsmål som f.eks. løn, arbejdsforhold, intellektuelle

ejendomsrettigheder osv.). Inden for disse rammer bør vidensamfundene have frihed til at udnytte deres menneskelige ressourcer på den mest hensigtsmæssige måde.

4. Eksamensbeviser

ETI skal kunne tildele akademiske grader og udstede eksamensbeviser. Dette vil udgøre en synlig bekræftelse af ETI's status og et incitament for studerende og forskere til at deltage i dets programmer. ETI skal være en tiltrækningskraft for de bedste hjerner i hele verden. Hvis ETI kan udstede eksamensbeviser, der nyder stor anseelse, vil det styrke dets identitet og bidrage til dets anerkendelse i brede kredse, således at det kan blive en model for fremme af ændringer i hele det europæiske område for videregående uddannelse.

Det retlige instrument bør omfatte bestemmelser om tildeling af akademiske grader/udstedelse af eksamensbeviser og krav om, at bestyrelsen fastsætter procedurer, der garanterer videregående uddannelser af høj kvalitet. Det kunne være baseret på de modeller, som medlemsstaterne anvender inden for rammerne af Bologna-processen. På den baggrund bør medlemsstaterne anerkende disse eksamensbeviser. Medlemsstaternes anerkendelse af ETI's eksamensbeviser vil signalere, at de hindringer vedrørende anerkendelse af eksamensbeviser, som på nuværende tidspunkt stadig er en betydelig hindring for mobilitet og skabelsen af et videnseuropa, bør fjernes. Det vil også styrke ETI's status, synlighed og tiltrækningskraft både inden for og uden for EU og lette de studerendes mobilitet.

5. Fordelene ved at deltage

Et andet emne, som var genstand for stor opmærksomhed i forbindelse med høringen, var spørgsmålet om fordelene ved at deltage i et vidensamfund – hvorfor skulle et universitet, et forskningscenter eller en virksomhed ønske at dele sine intellektuelle (og menneskelige) ressourcer inden for rammerne af et vidensamfund? Hvad kunne få f.eks. en region til at bidrage til ETI's arbejde ved at stille lokaler eller forskningsfaciliteter til rådighed?

Fordelene afhænger af forholdene. Nedenfor findes en række eksempler på fordele:

- For et almindeligt forskningsintensivt universitet ville den største fordel være de **yderligere muligheder for at fremskynde arbejde, hvis strategiske betydning, det allerede har truffet beslutning om**. ETI ville stille finansielle ressourcer til rådighed for vidensamfundene; de deltagende universiteter og forskningscentre ville således kunne gennemføre et mere omfattende arbejde hurtigere, end det ellers ville have været tilfældet. Dette tætte partnerskab inden for et vidensamfund og integrationen af erhvervslivet ville muliggøre en **mere effektiv deling af viden og anvendelse heraf i forbindelse med innovation**. Kombinationen af disse to elementer vil medføre stordriftsfordele i forbindelse med det arbejde, som selv de mest avancerede universiteter og virksomheder gennemfører, og således sikre, at processen bliver fordelagtig for alle partnerne.
- Universiteter, hvis ekspertise har et mere specifikt fokus, som f.eks. universiteter, der fokuserer på regionale emner eller innovation, ville også kunne opnå ovennævnte fordele. ETI kunne stille supplerende finansielle ressourcer til rådighed for at bidrage til opbygningen af infrastrukturkapacitet. Derudover ville ETI's uddannelsesaktiviteter bidrage til at øge værtsuniversitetets tiltrækningskraft.

- Virksomheder og specialiserede forskningscentre har muligvis størst interesse i **områder præget af høj risiko og usikkerhed**. Inden for sådanne områder kan der skabes overensstemmelse mellem samfundets interesser, som repræsenteres af ETI, og virksomhedernes kommercielle interesser. Virksomhederne bør tilskyndes til at investere og deltage direkte i en tidligere fase af forskningen, end de ellers ville gøre, eller til at investere i områder, hvor målene er mere langsigtede og præget af spekulation. Samtidig vil vidensamfundenes uddannelsesaktiviteter sætte virksomhederne i stand til at **bidrage til de studerendes uddannelse og gøre deres viden mere relevant** for en erhvervskarriere eller etablering af egen virksomhed. Hvis erhvervslivet får større indflydelse på vidensamfundenes dagsorden, vil det sikre, at forskningsresultaterne bliver relevante for erhvervslivet, og støtte udviklingen af nye forretningsmuligheder.
- Små og mellemstore virksomheder i de regioner, hvor vidensamfundene opererer, vil opnå fordele i form af en **større humankapital, mulighed for at udnytte tekniske tjenester, som ETI leverer, etablerings- og spin-off-muligheder, klyngeaktiviteter og lettere adgang til venturekapital**.
- Mere generelt vil tilknytning til ETI og rådighed over en **kritisk masse af intellektuelle ejendomsrettigheder, som forvaltes af ETI**, vise sig at være attraktive faktorer for mulige deltagere inden for de relevante områder

6. Andre emner

Følgende emner vil blive genstand for en mere detaljeret behandling i de kommende måneder i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til en retsakt.

6.1. Intellektuelle ejendomsrettigheder

Et sæt rammer for passende ordninger for intellektuelle ejendomsrettigheder vil være nødvendige, for at ETI på lang sigt kan skabe en kritisk masse af viden, som ejes og stilles til rådighed af ETI, og for at fremme udnyttelsen af denne viden. Bestyrelsen bør fastlægge et sæt overordnede rammer, inden for hvilke de enkelte vidensamfund kan behandle dette emne. Disse rammer kunne f.eks. omfatte et krav om at reservere visse rettigheder til ETI selv eller om at dele dem med partnerorganisationer og vidensarbejdere. Inden for disse rammer kunne det også fastlægges, hvem der kan føre forhandlinger om sådanne rettigheder på vegne af vidensamfundene og ETI osv. Det retlige instrument vil skulle omfatte passende rammebestemmelser.

6.2. Retsgrundlag

I kraft af sine bestemmelser om uddannelse, forskning og konkurrenceevne giver EU-traktaten en række muligheder for valg af retsgrundlag for ETI. Kommissionen overvejer for nærværende det mest hensigtsmæssige retsgrundlag.

6.3. Finansiering

Der vil blive forelagt en detaljeret finansiel analyse inden for rammerne af konsekvensanalysen til efteråret. Denne analyse vil omfatte præciseringer af rapporteringsstrukturen, finansforvaltningen og forhold vedrørende kontrol af ETI's bestyrelses ansvarsområde. En række supplerende elementer bør understreges her:

- ETI, som skal være et flagskib for fremragende uddannelse, forskning og innovation, vil have behov for en betydelig offentlig finansiering i forbindelse med etableringen, men det forventes dog, at den private finansiering vil blive større med tiden. De tætte og langsigtede forbindelser med erhvervslivet i forbindelse med alle aktiviteterne bør fremme bidrag fra den private sektor, men det er dog sandsynligt, at offentlig finansiering vil være af afgørende betydning for udviklingen af koncentrationer af intellektuel kapital på lang sigt.
- Kommissionen antager, at ETI gradvist vil vokse sig større. Dette betyder, at finansieringsbehovet vil være koncentreret i slutningen af perioden 2007-2013 og derefter, og at det også vil vokse gradvist.
- Privat finansiering er et afgørende element i konceptet for ETI. ETI bør derfor tilskyndes til at forsøge at tiltrække midler ved hjælp af f.eks. en fond.
- En stigende del af ETI's indtægter bør på lang sigt bestå af indtægter fra kontrakter vedrørende forsknings- og uddannelsesaktiviteter.

7. Tiltrækningskraft på verdensplan

En af ETI's målsætninger er at tiltrække studerende og forskere fra hele verden. Kun ved at opnå et godt omdømme på verdensplan vil det være i stand til at tiltrække studerende og forskere fra hele Europa og at fungere som en betydningsfuld drivkraft bag ændringer. Erfaringerne viser også, at institutioner med et godt omdømme på verdensplan kan tiltrække et betydeligt antal studerende og forskere fra lande uden for EU. Dette ville både være en målestok for succes og give EU en mulighed at udnytte ikke EU-borgeres kvalifikationer – en fremgangsmåde, der ligner den i USA. ETI bør dog være opmærksom på nødvendigheden af at undgå at udløse hjerneflugt fra mindre udviklede lande og i stedet fremme forskning og innovation i tredjelands gennem passende forbindelser.

ETI's tiltrækningskraft i forhold til studerende og forskere fra hele verden, som befinder sig i forskellige faser af deres karriere, skal være baseret på to centrale forhold. Det første er kursernes, eksamensbevisernes og forskningsprogrammernes akademiske troværdighed. Den internationale anerkendelse af eksamensbeviserne samt kvaliteten af forskningen, resultaterne og innovationen vil være af afgørende betydning for mulighederne for at tiltrække studerende og forskere fra udlandet. Det andet er de muligheder, som udenlandske kandidater på master- eller ph.d.-niveau og forskere har for at arbejde for ETI, og ETI's muligheder for at ansætte tredjelandstatsborgere i vidensamfundene. Hurtige og forenklede nationale indrejse- og visaprocedurer for studerende og forskere fra lande uden for EU er blevet vedtaget⁹ og bør gennemføres snarest. Der kan muligvis også være behov for særlige visa-aftaler. Økonomisk støtte til studerende og forskere fra lande uden for EU ville styrke ETI's tiltrækningskraft på verdensplan. ETI's bestyrelse bør overveje, om der skal gives stipendier og forskningstilskud til fremragende studerende og forskere fra lande uden for EU. ETI's kriterium bør som altid være, at resultaterne skal være fremragende.

---

⁹ Direktivet om en særlig indrejseprocedure for tredjelandstatsborgere med henblik på videnskabelig forskning (direktiv 2005/71/EF af 12. oktober 2005) og de to henstillinger om visa til kortvarigt ophold og om lettelse af tredjelandstatsborgeres indrejse i Det Europæiske Fællesskab med henblik på videnskabelig forskning (henstilling 2005/761/EF og 2005/762/EF) blev offentliggjort i EUT L 289 af 3. november 2005.

8. En institution, som støtter andre institutioner og EU's aktioner: sammenhæng med EU's andre aktiviteter inden for uddannelse, forskning og innovation

Som allerede beskrevet i den foregående meddelelse skal ETI have en udformning, så det kan indgå som en del af en samordnet indsats for at styrke forsknings-, uddannelses- og innovationssektorens muligheder for at bidrage til opfyldelse af Lissabon-målene. Det supplerer således andre aktioner, som har til formål at skabe et gunstigt miljø for forskning, uddannelse og innovation. ETI bør blive et betydningsfuldt instrument inden for rammerne af dette innovationsvenlige miljø.

I modsætning til andre fællesskabsinitiativer planlægges ETI som **et permanent organ, altså en aktør på vidensområdet og ikke en støttemekanisme**. Det vil integrere de tre elementer, som vidensamfundet skal bygge på, og aktivt skabe sammenhæng mellem disse tre elementer for at opnå synergieffekter mellem dem. Det vil navnlig støtte strategisk forskning, som er rettet mod problemløsning, og uddannelse af studerende inden for områder af særlig stor betydning for erhvervslivet.

På politisk plan bør bestyrelsen etablere en struktureret dialog med Det Europæiske Forskningsråd. Der kunne etableres en tilsvarende dialog med de ansvarlige for andre EU-initiativer som f.eks. de europæiske teknologiplatforme, de fælles teknologiinitiativer og ekspertisenettene med henblik på at sætte bestyrelsen i stand til at formulere sin egen politik og gøre den sammenhængende og præget af synergieffekter.

På det operationelle plan bør partnerskaberne i alle faser (fra udarbejdelsen af deres ansøgning om at blive vidensamfund og fastlæggelsen af deres målsætninger til gennemførelsen efter udvælgelsen) opfordres til at udvikle samarbejde vedrørende eksisterende projekter og udnytte resultaterne og bedste praksis fra disse.

9. De næste skridt

Dette dokument udgør reaktionen på den anmodning, der blev fremsat på Det Europæiske Råds forårsmøde. Under udarbejdelsen er Kommissionen blevet rådgivet yderligere af de berørte parter og medlemsstaterne.

De næste skridt indebærer færdiggørelse af en konsekvensanalyse, som er på vej, og udarbejdelse af et udkast til et retligt instrument om oprettelse af ETI, som forventes vedtaget til efteråret. I mellemtiden vil Kommissionen søge at afklare de spørgsmål, som er blevet drøftet her, og fastlægge hvilke detaljer, det retlige instrument skal indeholde bestemmelser om, og hvilke bestyrelsen skal fastlægge senere. **Kommissionen vil således i de kommende måneder gennemføre omfattende høringer af medlemsstaterne og de berørte parter.**

10. Konklusion

I forbindelse med Kommissionens baggrundsanalyse blev der peget på tre større problemer. Det første er fragmenteringen af EU's vidensektorer set i forhold til situationen i USA og blandt andre nye konkurrenter på verdensplan. Det andet er behovet for at tilvejebringe nye referencemodeller, der er baseret på ekspertise, for at give inspiration og motivation til varige ændringer i eksisterende organisationer. Det tredje er behovet for at integrere forretnings- og innovationsdimensionen i forskning og udvikling og at løse problemerne vedrørende innovationskløften.

Målet er, at ETI skal bidrage til at løse disse tre spørgsmål. ETI supplerer andre EU-initiativer med fokus på at løse problemerne vedrørende innovationskløften som f.eks. det 7. rammeprogram for forskning, herunder navnlig Det Europæiske Forskningsråd, de europæiske teknologiplatforme og de fælles teknologiinitiativer, programmet for livslang uddannelse, programmet for konkurrenceevne og innovation, universiteternes moderniseringsdagsorden og fremme af iværksættertankegangen. ETI skal ikke kun være direkte aktivt som en fremragende aktør inden for uddannelse, forskning og innovation, men skal også fungere som referencemodel og en konkurrencestyret organisationsform, der fremmer ændringer ved at være et praktisk eksempel på en alternativ arbejdsmetode.

Som en europæisk organisation, der er i stand til at fremme ekspertise, at tiltrække talenter fra hele verden og at give studerende, forskere og innovationsledere et europæisk arbejdsmiljø, vil ETI være **et europæisk symbol på den fornyede indsats for at skabe et konkurrencedygtigt videnbaseret samfund.**